

Rusya-Ukrayna Savaşı!

Önsöz:

Rusya'nın Ukrayna'yı işgali 24 Şubat 2022'de başladı. Zira Rusya, Ukrayna'nın doğusundaki Donetsk ve Luhansk cumhuriyetlerini tanımasının ve 21 Şubat 2022'de Rus birliklerinin Ukrayna'nın doğusundaki Donbas bölgesine girmesinin ardından büyük bir askeri yığınak yaparak Ukrayna'ya karşı savaş başlattı. Rusya Devlet Başkanı Putin'in, Ukrayna'nın askerden arındırılmasını ve Nazizm'in kökünün kazınmasını amaçlayan özel bir askeri operasyon hakkında yaptığı konuşmasının ardından 24 Şubat'ta Rus güçleri Ukrayna'nın çeşitli yerlerini bombaladı.

Savaşın nedenleri:

Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesinin nedenlerini incelediğimizde, aşağıdaki şekilde sıralayabileceğimiz bir dizi nedenlerin olduğunu görürüz:

Birincisi: Amerika ve NATO ülkeleri, ittifakın sayısını 16'dan 31'e çıkardı; yeni katılan bu ülkelerin çoğunun, Moskova yanlısı komünist ittifakın bir parçası olan Varşova Pakti'nin bir parçası olduğu bilinmektedir; örneğin Doğu Avrupa ülkelerinden olan Polonya, Bulgaristan ve Romanya gibi. Ayrıca Amerika'nın Kafkaslar bölgesindeki Ermenistan, Gürcistan ve Azerbaycan ile Orta Asya'daki Özbekistan ve Kırgızistan gibi Rusya'nın nüfuzunda olan bir dizi ülkeyi kendi nüfuzuna çekmeye çalışması.

Sovyetler Birliği'nin 1991 yılında aniden dağılmasından sonra Varşova Pakti dağıldı ve buna mukabil NATO'nun da dağılması gerekiyordu ama bu gerçekleşmedi. O dönemde Rusya Devlet Başkanı Yeltsin, Amerikan başkanının kendisine NATO'nun Rusya'ya doğru genişlemeyeceğine dair güvence vermesiyle yetindi. Gerçek şu ki Yeltsin'in, NATO'nun Rusya'dan uzak duracağını düşünmesi bir saflıktı. Daha sonra NATO, 2008 yılındaki Bükreş Zirvesi'nde Ukrayna ve Gürcistan'ın ittifaka katılacağını ve bu ilhakın Avrupa'da güvenlik ve istikrarı sağlamanın tek yolu olduğunu açıkladı.

İkincisi: Nitekim Amerika Birleşik Devletleri, bazı Avrupa ülkelerinin Amerika ve NATO'dan bağımsız eğilimleri olduğunu gözlemledi; örneğin Fransa'nın NATO'dan bağımsız bir Avrupa ordusu kurma çalışmaları, Avrupa'nın enerji alanında Rusya'ya bağımlılığı, özellikle enerji alanında Rus-Alman yakınlaşması ve Rusya ile Almanya arasında Kuzey Akım-1 ve Kuzey Akım-2 (Nord Stream-1 ve Nord Stream-2) boru hatlarının inşası gibi. Dolayısıyla 21 Şubat 2014'te ABD ajanı Zelenski'nin Kiev'de iktidara gelmesiyle Ukrayna'yı ele geçirerek Rusya'yı kışkırttı. Rusya'nın bu kışkırtmaya yanıtı Mart 2014'te Kırım'ın işgali, ardından da Nisan 2014'te Ukrayna'nın Rusya yanlısı doğu bölgelerinde huzursuzluğun patlak vermesi oldu.

Rusya, Mart 2021'de kuvvetlerini Ukrayna çevresine seferber etmeye başladı; bunun ardından Ekim 2021'de Rusya, Amerika ve NATO'ya,

Ukrayna'nın NATO'ya dahil edilmemesi ve aynı şekilde NATO kuvvetlerinin Doğu Avrupa'da azaltılmasını da içeren yazılı güvenlik garantilerine yönelik taleplerini yayınladı ve bu taleplerin karşılanmaması halinde yakın bir askeri müdahale tehdidinde bulundu.

Üçüncüsü: Rusya'yı bitirmek, onu başarısız bir devlete, ardından da Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Osmanlı Hilafetinin başına geldiği gibi ajanlar aracılığıyla kontrol edilebilecek küçük devletçiklere dönüştürmek için çalışıldı. Amerikan ekonomisinin, 33 trilyon Dolarlık devasa bir borç ve çürüyen bir altyapı gibi pek çok zorluktan geçtiği bilinmektedir. Bu yüzden Rusya, 17 milyon km²'lik yüzölçümüyle doğal kaynaklar açısından dünyanın en zengin ülkesi olması nedeniyle, kapitalist canavarın sorunlarını çözmek için cazip bir av olarak değerlendirilmektedir.

Dördüncüsü: Rusya'daki derin devlet, Batı'nın kendisi için ne tezgahladığını anlayınca, işleri yeniden yoluna koymak ve Batı'nın yayılmasını durdurmak için istihbaratçı subayı Putin'i getirdi. Nitekim Putin, hemen Rus ordusunu modernize etmeye, bitkin ekonomiyi yeniden inşa etmeye ve NATO'ya karşı Çin ile ittifak kurmaya başladı. Doların, Amerika'nın dünya üzerinde ekonomik hegemonya kurmak için kullandığı temel bir araç olduğunu düşünerek dış ticaret işlemlerinde Doları yavaş yavaş terk etti ve ardından Çin de onu takip etti ancak daha düşük bir hızla.

Ukrayna'daki çatışmanın hedefi:

Rusya için bu savaştaki doğrudan hedefi Ukrayna'yı kendi nüfuzuna geri döndürmek veya en azından tarafsız bir hale getirmektir. Rusya uzun vadede uluslararası durumu değiştirmeyi ve Amerika'nın otuz yıldır sahip olduğu tek kutupluluğa karşın Çin ile ortaklaşa çok kutuplu bir dünya oluşturmayı amaçlamaktadır.

Amerika'nın hedefine gelince; Rusya'yı bitirmeyi, sömürgeleştirilmesi ve kontrol edilmesi kolay küçük devletçiklere bölünmesine yol açacak şekilde onu tarihi bir yenilgiye uğratmayı, Rusya'yı Orta Asya, Kafkaslar ve Doğu Avrupa'daki hayati nüfuz bölgesinden soyutlamayı ve Avrupa'yı zayıflatmayı içermektedir.

Avrupa ülkelerine gelince; kendilerini Rus ayısından korumayı hedefledikleri gibi Rusya'nın savaştaki zaferinin onun Avrupa üzerinde hegemonya kurmasına yol açacağını düşünerek Rusya'yı hezimete uğratmak için çalışıyor. Gerçek şu ki Avrupalı yöneticiler, gerek halklarının önünde Amerikan politikasına karşı zayıf tutumlarını haklı çıkarmak gerekse Amerikan politikasına körü körüne bağımlılıklarını meşrulaştırmak için Rusya'nın tehlikesini abartıyorlar. Ayrıca Avrupa ülkeleri arasında savaşa yönelik siyasi tutumlarda bazı farklılıklar söz konusudur; örneğin Polonya ve Baltık devletlerinin tutumunun Amerikan politikasına oldukça bağlı olduğu kabul edilirken Macaristan ve Sırbistan'ın tutumu ise Rusya ile uzlaşmadan yana olma eğilimindedir.

Çin'e gelince; Ukrayna'daki NATO'ya karşı savaşında Rusya'nın ana destekçisidir; zira Çin'in desteği, Rusya'nın NATO karşısındaki konumunun

güçlenmesini hedeflemektedir; çünkü Rusya'nın bu çatışmada düşmesi halinde ikinci hedef ülkenin kendisi olacağını biliyor.

Ukrayna'daki çatışmanın geleceği:

Rusya'nın çatışmayı kendi lehine çözmesi imkânsız gibi görünüyor. Bu yüzden Rusya kendisini, Putin'in savaşın başında, Ağustos 2008 yılında sadece beş gün süren ve Rusya'nın Abhazya ve Güney Osetya'daki zaferiyle son bulan Rus-Gürcü savaşı işaret ederek söylediği gibi özel bir askeri operasyona değil, uzun vadeli bir savaşa hazırlıyor.

Aslında bu savaş, küresel nüfuz ve ekonomik kazanç için yoğun bir yarış ve rekabet zemininde dönen NATO ve Rusya arasındaki bir yıpratma savaşıdır. Ukrayna'da çatışmanın olasılıkları dört olasılıkla sınırlandırılabilir ki bunlar aşağıdaki şekildedir:

Birincisi: Rusya'nın savaşta yenilmesi ki bu büyük olasılıkla gerçekleşmeyecektir; şayet gerçekleşirse, büyük olasılıkla Rusya'nın üçüncü dünya benzeri devletçiklere parçalanmasına yol açacak ve bu devletçikler kısa süre içinde Amerika ve Batı Avrupa ülkeleri tarafından hammadde tedarikçisi ve tüketici pazarı olarak kullanılacaktır.

İkincisi: Ukrayna'nın teslim olması ve yenilmesi; bu, dünyanın çok kutuplu bir sisteme dönüşmesinin, Rusya ve Çin'in uluslararası durumun şekillendirilmesinde daha etkili bir konuma yükselmesinin ve Amerika ve Batılı ülkelerin de küresel siyasetteki hakimiyet merkezinden gerilemesinin kolaylaşmasına yol açacaktır.

Üçüncüsü: Çatışmanın Üçüncü Dünya Savaşı'na dönüşmesi ve savaşa nükleer silahların dahil edilmesi. Bu, muhtemelen yüz milyonlarca insanın ölümüne ve Amerika, Rusya, Avrupa ve çevre ülkelerinin yıkımına yol açacaktır.

Dördüncüsü: Müzakereler yoluyla barışçıl bir çözüm üzerinde mutabık kalınması ve Ukrayna meselesi ile bir yandan ABD, diğer yandan Rusya ve Çin arasında bekleyen diğer meselelerin çözüme kavuşturulması.

Özellikle Trump'ın önümüzdeki başkanlık seçimlerini kazanması halinde son olasılık en gerçekçi olasılık olacaktır; ancak diğer olasılıkların hepsi de bir dereceye kadar mümkündür.

Rusya-Ukrayna savaşında dikkat çekici tutumlar:

Bu savaştan ders çıkarılabilecek birçok mesele ve tutumlar vardır ki bunlardan bazıları şunlardır:

Birincisi: Ukrayna'nın 1991 yılında Sovyetler Birliği'nden bağımsızlığını kazanmasının hemen ardından Ukrayna 3.000 nükleer bombaya sahip olmuş, dolayısıyla dünyanın üçüncü nükleer gücü haline gelmiştir. Ancak Rusya ve Amerika'nın herhangi bir dış saldırıya maruz kalması durumunda kendisini koruma taahhüdü karşılığında bu silahtan gönüllü olarak vazgeçmiştir.

İkincisi: ABD Genelkurmay Başkanı'na göre savaşın başlamasından sonraki iki hafta içinde Rus ordusunun Ukrayna'nın kontrolünü ele geçirmesi

bekleniyordu. Ancak Ukraynalı askerlerin, RPG'ler, Javelin zırh savar füzeleri ve Stinger uçaksavar füzeleri gibi basit askeri araçlarla Rus güçlerine karşı gösterdiği cesaret bunun olmasını engelledi. Bu ise bize, Amerika'nın Afganistan'daki ve bunun öncesinde de Vietnam'daki yenilgisini hatırlatmaktadır.

Üçüncüsü: Savaş için zorunlu askerlik ilanının ardından, askerlik çağındaki yaklaşık bir milyon gencin bir gün içinde Rusya'dan komşu ülkelere kaçması; bu da bu gençlerin yaşamaya hırslı olduklarını ve savaşa olan inançlarının olmadığını göstermektedir.

Dördüncüsü: Rusya'nın siyasi zekasının eksik olması birçok tutumlarında açığa çıkmaktadır; örneğin savaşın başında Rus ordusu başkent Kiev'in 12 kilometre yakınına ulaştığında Ukrayna Devlet Başkanı ateşkes karşılığında müzakereleri kabul ettiğini açıklamıştı ama daha sonra Belarus'ta yapılan müzakerelerin hedefinin Ukrayna'ya silah tedarik etmek için zaman kazanmaya yönelik olduğu ortaya çıktı.

Beşincisi: Titrek ve tereddütlü eller, değişim yapamaz. Rusya ne zaman Ukrayna ve NATO ülkeleri için kırmızı çizgiler belirlese, bu ülkeler bu çizgileri ihlal ediyorlar. Örneğin Rusya Kırım'ı vurmanın kırmızı çizgi olduğunu ifade etti ama Ukrayna kırmızı çizgiyi ihlal etti ve Rusya hiçbir şey yapmadı. Sonra Putin, Rusya'nın iç kesimlerini vurmanın kırmızı çizgi olduğunu söyledi ama orası da vuruldu ve Rusya yine hiçbir şey yapmadı. Bu da Rusya Devlet Başkanı'nı halkının ve dünyanın önünde büyük bir utanç içine soktu ve Rus tehditlerinin artık ne bir değeri ne de bir saygısı kaldı.

Son söz:

İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana ilk kez dünyanın büyük güçleri Üçüncü Dünya Savaşı'na yol açabilecek tehlikeli bir savaşa girmiş bulunuyor. Her ne kadar Müslümanlar bu savaşta önemli bir taraf olmasalar da bu savaş o kadar önemli ki; onu takip etmek, analiz etmek ve ona özel bir açıdan bakmak, siyasi çalışmanın gerekliliklerinden biri olarak kabul ediliyor. Bu ülkelerin Rusya ve Ukrayna'daki savaşın yanı sıra Aksa Tufanı operasyonu sonrasında da savaşla meşgul olması, İslam ümmeti için Müslüman ülkelerdeki yozlaşmış rejimleri ortadan kaldırmak, Nübüvvet Minhacı üzerinde Hilafeti kurmak, tüm kapitalist sistemi devirmek, Yahudi varlığını ortadan kaldırmak ve ümmetin izzetini ve zaferlerini yeniden tesis etmek için gerçek bir fırsat mesabesinde. Nitekim Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ** **“Biz ise, o yerde güçsüz düşürülenlere lütufta bulunmak, onları önderler yapmak ve onları (mukaddes topraklara) varis kılmak istiyorduk.”** [Kasas 5]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Abdullah Hamid (Ebu Hamid)